

ΕΝΟΤΗΤΑ 37

Το τουρκικό εθνικό κίνημα

- Η **ήττα** της Οθωμανικής αυτοκρατορίας
- Η **παρουσία ξένων στρατευμάτων** σε διάφορες περιοχές της χώρας (Οθωμ. Αυτοκρ.)

προκάλεσαν

- **Αισθήματα ταπείνωσης** στους μουσουλμανικούς πληθυσμούς του οθωμανικού κράτους.
- Αντιδράσεις με **διαδηλώσεις**.
- **Άρνηση παράδοσης** αξιωματικών του οθωμανικού στρατού.

- Ο **Μουσταφά Κεμάλ** (1881-1938), αξιωματικός του οθωμανικού στρατού, οργάνωσε κίνημα αντίστασης στην Ανατολή.
- **Ιούνιος 1919: Σύσκεψη** των συνεργατών του Κεμάλ στην **Αμάσεια του Πόντου** με στόχο την οργάνωση κινήματος με σκοπό τη **δημιουργία ενός εθνικού κράτους**.
- **Φθινόπωρο 1919: Στα συνέδρια στο Ερζερούμ και στη Σεβάστεια:**
 - Επιβεβαιώθηκαν **οι στόχοι του κινήματος**, όπως είχαν διατυπωθεί στην Αμάσεια.
 - Ο **Κεμάλ** αναδείχτηκε σε αδιαμφισβήτητο **ηγέτη**.
 - Διατυπώθηκαν οι βάσεις μιας **εθνικής διακήρυξης** για την **ανεξαρτησία** των Τούρκων.
- Ο **Σουλτάνος** και οι **Δυνάμεις:**
 - Αντιμετώπιζαν το κίνημα του Κεμάλ ως **ανταρσία**.
 - **Καταδίκασαν** τη δραστηριότητα του Κεμάλ.
- **Τέλη του 1919:** Ο Κεμάλ όρισε ως **έδρα του εθνικού κινήματος την Άγκυρα**.
- Στις εκλογές για την οθωμανική Βουλή οι κεμαλιστές κέρδισαν την πλειοψηφία.
- Η νέα Βουλή αποδέχτηκε ως δική της απόφαση την εθνική διακήρυξη των κεμαλιστών (Ιαν. 1920).
- Ο **Βρετανός διέλυσε** τη Βουλή.
- Ο Κεμάλ συγκάλεσε την **Α΄ Μεγάλη Εθνοσυνέλευση στην Άγκυρα** (Μάρτιος 1920), η οποία:
 - Ψήφισε **νέο σύνταγμα** (το όνομα της χώρας έγινε Τουρκία)
 - Καταργούσε τον **θρησκευτικό χαρακτήρα** του κράτους.
 - Θέσπιζε το **κοσμικό** κράτος.
 - Προέβλεπε ότι η **νομοθετική εξουσία θα ασκούνταν από την Εθνοσυνέλευση**.
 - Ανέδειξε τον **Κεμάλ αρχηγό** του κράτους και πρωθυπουργό.
- Στη συνέχεια οι κεμαλιστές:
 - Διέλυσαν το **ποντοαρμενικό κράτος** (Νοέμ. 1920).
 - Άρχισαν τις **συγκρούσεις** με τον ελληνικό στρατό στα δυτικά της Μικράς Ασίας.

Ερωτήσεις

Βιβλίο, σελ. 104

Επιπλέον:

1. Ποιος ήταν ο σκοπός του κινήματος αντίστασης του Κεμάλ;
2. Ποιες ήταν οι αποφάσεις των συνεδρίων στο Ερζερούμ και στη Σεβάστεια;
3. Ποιες ήταν οι αποφάσεις της Α΄ Εθνοσυνέλευσης της Άγκυρας (Μάρτιος 1920);